

Bendt Bendtsens grundlovstale

Taler

Bendt Bendtsen
Økonomi- og Erhvervsminister

Dato

5. juni 2008

1 Tak for invitationen til at komme her til _____ i dag.

5

Vi er i dag – traditionen tro – samlet for at fejre vores Grundlov her på grundlovsdag.

10

Grundlovsdag er en vigtig mærkedag, hvor vi markerer, hvilke værdier vort samfund er bygget på.

15

Vore forfædre gjorde sig umage da den 1. grundlov så dagens lys. Det var vise ord, da man beskrev

20

- den personlige friheds ukrænkelighed,

25

- boligens ukrænkelighed,

30

35 - ejendomsrettens ukrænkelighed og den

40 - frie og lige ret til at drive erhverv.

45 Vore frihedsrettigheder som ytringsfrihed, forsamlingsfrihed og religionsfrihed er noget, vi alle i dag tager for givet. Men det er værdier, som skal forsvares hver eneste dag.

50

Det har vi desværre lige oplevet i Pakistans hovedstad Islamabad, hvor Al-Qaeda-terrorister angreb og bombedræbte otte mennesker foran den danske ambassade. Et angreb på os. På demokratiet og på ytringsfriheden.

55

Det er et angreb på Danmark, og de værdier vi står for.

60

Men der er ingen undskyldning for at sprænge uskyldige mennesker ihjel, sådan
65 som selvmordsbombere har gjort det foran ambassaden.

70

Og uanset hvad forklaringen er, ændrer Danmark og den danske regering ikke politik – hverken når det gælder ytringsfriheden eller den danske militære indsats i Afghanistan. Vi slås for demokratiet ude i verden.

75

Derfor undrer det mig, når den radikale leder Margrethe Vestager straks efter angrebet begynder at snakke om, at vi skal føre en anderledes udenrigspolitik.

80

At vi ikke skal opfatte os som Nordens Israel – hvad mener hun egentlig med det?

85

Og at vi skal være konfliktløsende og ikke opføre os, som om vi er i krig med 1,3 milliarder muslimer.

95

Det er jo noget forfærdeligt vrøvl. Og det er det helt forkerte tidspunkt

100

Vestager går ud med de synspunkter.

105

Hun skaber et fortegnede billede af Danmark – vi er ikke i krig med muslimerne, men mod ekstremisterne.

110

Når et land er under angreb, og det er det, vi er, så står man sammen.

115

Så begynder man ikke at sætte spørgsmålstejn ved landets politik.

120

Man står sammen mod fjenden. Skulder ved skulder.

125

Det er rystende, at Vestager kæder terrorangrebet sammen med vores udenrigspolitik. Det har Socialdemokraternes Helle Thorning da også sagt, og det kvitterer jeg for.

130

135 For hvad er det, vi er oppe imod?

140 Det er kujoner!

145 Det er kujoner, der får folk til at angribe os som selvmordsbombere.

150

Det er kujoner, der slår uskyldige kvinder, børn og mænd ihjel.

155

Og vi bøjer os ikke for kujoner!

160

Vi må se i øjnene, at terror ikke længere kun rammer de andre. Nu er vi også blevet 'set' af terroristerne.

165

Nu befinder vi os der, hvor Vestens idealer støder sammen med islamismen i dens mest ekstreme og uhyggelige form.

170

Vi er fremme i frontlinjen.

175

Men det betyder ikke, at vi skal til at blive svage i koderne ligesom Margrethe Vestager.

180

185 For sådan er vilkårene, når man træder frem og løfter fanen for demokrati og ytringsfrihed. Så risikerer man noget.

190

Derfor skal vi være klar over, at vi med terrorangrebet mod ambassaden har passeret et vandskel.

195

De gik efter Danmark.

200

De ramte Danmark.

205

Terroreren er rykket tættere på.

210

Men herfra skal lyde et budskab til terroristerne:

215

Vi bøjer os ikke for jer!

220

Vi danskere kæmper for frihed, for lighed, for demokrati og ytringsfrihed. Og det bliver vi ved med.

230 Jeg skal være den første til at beklage, at det koster menneskeliv. Mine tanker går
til dem, der blev dræbt ved angrebet på ambassaden.

235 Men det var ekstremisterne, der tog de uskyldige liv. Det er ekstremisterne, der
ikke respekterer menneskeliv, som ikke respekterer vores vestlige frihedsværdier.

240 Derfor skal de igen og igen vide:

245 Vi bøjer os ikke!

250 I vinder ikke!

255 ----

260 Da jeg kørte hertil i dag, tænkte jeg over, at hvor har vi dog et smukt og dejligt
land, og her i juni tager det sig ud fra sin bedste side.

265

Netop derfor er det så vigtigt at huske på dem, som ikke har mulighed for at være her i Danmark.

270

Her tænker jeg naturligvis på de ca. 700 danske – unge mænd og kvinder – der i dag fejrer Grundlovsdag mange tusinde kilometer hjemmefra – nemlig i Afghanistan.

280

Det er dem, der er sendt ud i frontlinien i kampen mod terror og for frihed.

285

De befinder sig i et helt anderledes landskab.

290

Et landskab, hvor der lurder farer bag hver en busk, i hver en grøft og i hvert et hus.

295

Når de kører om natten, kører de med slukkede lygter, så fjenden ikke kan se dem.

300

305 Når de er på patrulje, tager de altid en ny vej – så fjenden har svært ved at lægge sig i baghold.

310 Det kan godt være, at der også er smukt i Afghanistan, men de danske soldater er ikke taget derud for at nyde udsigten.

315 De er der – hver og een – fordi de tager ansvar

320 Hver eneste af vore udsendte har sagt ja til at tage ud for at kæmpe for frihed og demokrati.

325 Hver eneste af en af dem viser, hvad det vil sige at tage personligt ansvar.

330 Og det er jo faktisk det, vi i dag fejrer – at vi med Grundloven fik demokrati, og at vi fik overdraget retten – og pligten! – til at tage et personligt ansvar.

335 Det er et ansvar vore knap 700 unge mænd og kvinder tager alvorligt ude i Afghanistan.

340

345 Vi har desværre lidt tab i både Irak og Afghanistan, hvor over 20 mand er blevet
dræbt. De har betalt den ultimative pris for vores skyld.

350

Det tab, deres familier har lidt, kan aldrig opvejes. Men midt i sorgen er det
vigtigt at forstå, at soldaterne har været med til at gøre en positiv forskel.

355

De har kæmpet for demokrati – og selv om demokrati og økonomisk fremgang
ikke i sig selv er garantier mod terrorisme, så er der alligevel bred enighed om, at
demokratier er de bedste værn mod folkemord og massive flygtningestrømme.

360

Vi ved, at Afghanistan under Taleban var en terroristrede.

365

Vi ved, at landet husede Osama bin Laden.

370

375 Og vi har lige lært, at Taleban stadig kæmper for at få fodfæste, så de kan
uddanne nye terrorister og angribe vestlige mål.

380 Det er derfor, vi har soldater i Afghanistan, og derfor skal vi i dag huske på de

næsten 700 mænd og kvinder, der i dag fejrer Grundlovsdag i Afghanistan. De kæmper nemlig dagligt for vores sikkerhed og tryghed.

385

De kæmper for, at vores familier og vores børn kan vokse op uden risiko for bomber i metroen, i busser, i fly og andre steder, hvor terroristerne prøver at slå til.

390

395 Kampen for demokrati i Afghanistan og i andre uroområder i verden vindes ikke fra den ene dag til den anden.

400

Netop derfor er det heller ikke seriøst at sætte udløbsdato for de danske soldaters deltagelse, sådan som dele af oppositionen har foreslået.

405

Soldaterne har ikke brug for, at der rejses tvivl om nytten af deres indsats. Sætter vi en dato på, for hvornår vi tager hjem, giver vi fjenden et nyt våben i hånden.

410

De unge danskere har i stedet brug for fuld støtte og opbakning hjemmefra.

415

Den har de ubetinget fra Det Konservative Folkeparti!

425

I den forløbne uge så vi en tidligere partileder og statsministerkandidat fra
430 oppositionen gå ud og foreslå at tidligere Guantanamofanger skulle have
muligheder for at søge politisk asyl i Danmark og Europa.

435

Ja, man forledes til at sige – drømmer jeg – eller er jeg vågen.

440

Jeg skal ikke tage Guantanamo i forsvar for noget som helst – regeringens
politik på dette område er helt klar.

445

Men det er da tankevækkende at man kan have den holdning at hellige krigere,
som er rejst til området i Afghanistan for at føre hellig krig mod demokrati og
menneskerettigheder, de skulle få lov til at søge om asyl i Danmark. Blot fordi de
450 nu er endt på Guantanamo.

455 Det er folk som ønsker at slå danske soldater ihjel – skulle de så inviteres ind i
landet? Det er en direkte hån mod vore udsendte i Afghanistan.

460

Blev de inviteret til Danmark, kunne de fortsætte deres kamp mod demokratiet – det vil aldrig ske, så lang tid Det Konservative Folkeparti sidder i regering.

465

Men tænk, at nogen kan tænke tanken.

470

475

Jeg omtalte før det personlige ansvar. For mange lyder det som noget abstrakt. Noget en smart reklamemand har udtænkt som et slogan.

480

Men det er jo det stik modsatte. Det er meget konkret. Og det er en gammel konservativ kongstanke.

485

490 Jeg synes, vores udsendte soldater viser personligt ansvar.

495 For mig handler det personlige ansvar nemlig ikke alene om at tage ansvaret for mit eget liv og for min familie.

500

Eller at I og alle andre gør det samme.

505

Det handler om samfundssind. Det handler om tolerance. Og det handler om hjælpsomhed.

510

Det handler om også at tage et ansvar, der rækker ud over sin egen lille matrikel.

515

Personligt ansvar er også en uegennyttig indsats, hvor målet ikke er penge eller magt, men hvor indsatsen bærer lønnen i sig selv.

520

Personligt ansvar handler altså ikke kun om os personligt, men om alle andre personer omkring os.

530

Det handler om at føle fællesskab over for hele samfundet.

535

Vi viser ansvar ved tage ejerskab for samfundets ve og vel.

540

Det personlige ansvar handler derfor ikke om, at staten overtager folks personlige ansvar eller tager det personlige ansvar fra folk.

545

Og det handler slet ikke om nye påbud eller strittende pegefingre!

550

Staten skal ikke bestemme, hvad vi gør i vores hverdag – tværtimod! Vi skal erkende, at der er grænser for, hvad staten skal indrulleres i.

555

For når vi taler personligt ansvar, drejer det sig jo om at give folk flere muligheder, ikke fjerne folks muligheder.

560

565

Det handler om at give flere valgmuligheder, ikke fjerne folks muligheder for valg.

570

Det er ikke det samme som at sige, at man dermed er ligeglad med andre.

575

Vi lader ikke de svageste i stikken. Tværtimod.

580

I vores velfærdssamfund har vi i forvejen spændt et fintmasket socialt sikkerhedsnet ud. Og dertil skal så lægges vores andres solidaritet, som også er en del af det personlige ansvar.

585

Hvis vi har kendskab til, at et barn mobbes i skolen, så er det ikke godt nok, hvis vi er ligeglade.

590

Men vi kan jo heller ikke kræve, at staten skrider ind og forbyder mobning.

595

Det vil ikke i sig selv ændre forholdene.

600

605 Nej, her må vi selv handle og demonstrere personligt ansvar, så det bringes til ophør.

610 Det kan være ved at involvere både forældre, elever og lærere.

Det modsatte af dette er det, vi så under uroen på Nørrebro i vinter. Her gik unge – desværre fortrinsvis unge med anden etnisk baggrund end dansk – amok og satte ild til biler og containere.

620

Uroen bredte sig til Århus. Til Tingbjerg. Til Kalundborg. Til mange andre steder. Hver nat blev nye biler, nye containere, nye bygninger sat i brand.

625

Vi så, hvem det var. Vi hørte, hvem det var.

630

Og vi spekulerede over, hvor var de unges forældre?

635

Hvor var forældrene til ballademagerne? Hvorfor udviste de ikke ansvar?

640

Ja, jeg bliver nødt til at sige, at her svigtede forældrene. Her viste de ikke personligt ansvar.

645

650 De skulle jo vide, hvor deres børn var. De skulle vide, hvad deres børn lavede. Og de skulle stoppe deres børn i deres terrorisering af hele kvarterer.

655

Så her så vi, hvad konsekvensen kan være, når man ikke viser personligt ansvar.

660

For det korte af det lange er, at alle problemer ikke kan løses af det offentlige. Det lærte vi de dage. Her må vi tage vores personlige ansvar alvorligt.

665

For os, der kan, vi skal! Og de, der ikke kan, skal hjælpes.

670

Vi er nødt til at forstå, at vi skal tage ansvar for os selv – det kan vi ikke overlade til andre.

675

680 Vi har selv et ansvar for vores liv – til gengæld har vi også ret og lov til at nyde frugten af den indsats, vi gør.

685 Hvis folk har lyst og råd til at køre rundt i store biler, skal de have lov til det, når de betaler den store afgift. Hvis folk har lyst til at støtte nødhjælpsarbejde rundt i vor verden, skal ingen forhindre dem i det.

690

Vi ved også, hvad der sker, hvis vi tager det personlige ansvar fra folk.

695

Tager man det personlige ansvar fra et folk, svarer det til, at man umyndiggør det folk.

700

705 Det var dét, man gjorde i de kommunistiske stater i Østeuropa, og vi så resultatet: Flere generationer blev vænnet til at være apatiske og ligeglade med sig selv og andre.

710

Det billede har heldigvis ændret sig.

715

Det er de nye, unge generationer i Østeuropa, der ikke har kendt til den kommunistiske umyndiggørelse, vi nu ser initiativ og fornyelse fra.

720

Det er dem, der demonstrerer personligt ansvar, når de rejser ud i verden for at arbejde. Og når de tager hjem igen, for at hjælpe deres egne samfund.

725

De tager ansvar for sig selv og for andre. Og de udviser solidaritet.

730

Solidaritet?

735

Er det et ord, man kan bruge i dag?

740

Er det et ord, en konservativ partformand kan bruge?

745

Ja, i allerhøjeste grad.

750

Konservatisme har jo altid handlet om at støtte den stærke og hjælpe den svage.

755

Vi har også i de seneste uger været vidne til en debat, om Danmark er et multikulturelt eller et flerkulturelt samfund, som nogen hævder i debatten.

760

765 Hvad er essensen i denne debat?

770 Hvad er et multikulturelt samfund?

775

Et multikulturelt samfund er et land, hvor alle kulturer vejer lige meget – den ældste kultur er ikke vigtigere end den nyeste tilflyttede eller opfundne kultur.

780

Sådan er det måske i nogle lande, hvor man ikke har en fast bund.

785

Men Danmark er en gammel kulturnation, og det er ikke multikulturelt.

790

Vi er en gammel kultur.

795

Vi er først og fremmest en kristen kultur.

800

Vi har vores eget sprog – det er dansk, hvis nogen skulle være i tvivl.

805

Vi har vores sange. Vores bøger. Vores teaterstykker.

Ja, vi har sågar love, der stammer tilbage til Jyske Lov.

815

Så vi er ikke multikulturelle.

820

Vi tillader ikke flerkoneri – det er ikke en del af vores kultur.

825

Flerkoneri signalerer det modsatte af ligestilling.

830

Det er imod alt det, vi har kæmpet for.

835

Kvinder og mænd er lige – så derfor kan vi selvfølgelig ikke acceptere flerkoneri.

840

Vi ønsker ikke at vende tilbage til middelalderen.

845

Vi ønsker ikke tvivlsomme mellemøstlige traditioner indført til Danmark.

Vi tillader heller ikke dødsdomme. Eller pisk. Og det er ikke forbudt at køre bil.

855 Den slags er ikke en del af vores kultur.

860 Men fordi vi ikke er et multikulturelt eller flerkulturelt samfund, er vi jo ikke imod andre kulturer.

865

De er velkomne. Men vi bør på en dag som denne huske hinanden på, at årsagen til at vi har det Danmark, vi har i dag, så er det, fordi vi har opbygget vores land og samfund på danske værdisæt, som har rod i vores kristne kulturarv. Det er værdier som næstekærlighed og barmhjertelighed, som har gennemsyret det danske samfund gennem 1000 år.

870

875 Det betyder ikke, at vi ikke kan lære fra andre, som kommer udefra, og lære nyt. Det viser historien heldigvis også, at det har vi gjort.

880

Men bundlinien er, at vi er i Danmark, og hvis ikke den danske kultur har den førstefødtes ret her, hvor skulle den så?

885

Vi danske er tolerante mennesker. Vi byder andre kulturer og religioner

velkomne.

890

Men vi tolererer ikke intolerancen.

895

Det med værdierne gælder også vores folkekirke.

900

Vi har religionsfrihed.

905

Men vi har ikke religionslighed. Grundloven giver den danske folkekirke en særstatus, og sådan skal det fortsat være.

910

915 Jeg tror, de fleste kan se pointen.

920 Betyder det så, at vi er os selv nok?

925 At vi vender verden ryggen?

930

Hygger os i smug?

935

Alt det, de kulturradikale beskylder regeringen for.

940

Nej. Og det er i virkeligheden ganske enkelt at modbevise.

945

For vi står snart overfor en vigtig afgørelse.

950

En beslutning, vi alle sammen skal træffe i fællesskab.

955

Skal vi afskaffe EU-undtagelserne eller ej?

960

Skal vi fortsat være delvist udenfor indflydelse i EU, når det gælder den indre sikkerhed – altså retsområdet?

965

Og når det gælder den ydre sikkerhed – altså forsvarsområdet?

970

Jeg er ikke i tvivl. Selvfølgelig skal vi ikke stå udenfor.

975

Det får vi ikke noget ud af.

980

Vi skal ind og være med. Vi siger ja til den globaliserede verden.

985

Så manglede det da også lige, hvis vi ikke også siger ja til Europa.

990

Vi står overfor nye udfordringer, når det gælder sikkerhed. Vi oplever grænseoverskridende kriminalitet. Vi oplever terror. Vi oplever stater, der ikke er helt stabile, men til gengæld er meget farlige.

995

1000 Derfor skal vi forsikre os, hvor vi kan.

Og det kan vi i EU.

1010

Vi skal med i retsamarbejdet, så vi er med på holdet, når den grænseoverskridende kriminalitet bekæmpes

1015

Og vi skal med i forsvarssamarbejdet, så vi er med på holdet, når EU står sammen overfor terroren. Og sådan at vi også står sammen, hvis stater truer vores frihed, eller hvis bevægelser truer demokratiet i vor verden.

1020

Set fra min stol er det disse 2 forhold, som det haster mest med at få afskaffet.

1025

1030 Men det betyder samtidig ikke, at vi konservative ikke ønsker at komme af med Euroforbeholdet. Det gør vi, og når vi gør det – så er det, fordi at vi mener, at det er bedst for Danmark.

1035

Det står klart i regeringsgrundlaget mellem Venstre og Det Konservative Folkeparti, at befolkningen skal spørges om forbeholdene i indeværende regeringsperiode. Det betyder, at vælgerne skal spørges om Euroen inden næste folketingsvalg.

1040

1045 Vi lever i en global verden, hvor landene bliver mere og mere afhængige af hinanden. Det er den vej verden går, og jeg opfatter globaliseringen som en mulighed frem for en trussel.

1050

Og så skal vi huske på, at dem man omgås og handler med – dem slås man ikke med. Så samhandel er også sikkerhedspolitik i en verden anno 2008.

1055

Vi lever ikke i et samfund uden problemer – men vi har et godt land, som vi passer godt på.

1060

1065 Arbejdsløsheden i Danmark er under 50.000 – aldrig har så mange mennesker haft et job. Aldrig har så mange haft den største livsværdi at kunne forsørge sig og sine.

1070

Udlandsgælden er ved at være en saga blot – og statsgælden dykker, men det betyder ikke, at vi blot kan lade daleren rulle, som nogen går og tror.

1075

I dette årti vil der investeres massivt i forskning, uddannelse, iværksætteri og entreprenørskab.

1080

1085 Vi lægger byggesten på et solidt økonomisk fundament i Danmark som mange
misunder os.

1090 Danmark skal også om 10 og 20 år være et land, [som] ligger i top i den
internationale konkurrence, hvor vore børn og børnebørn kan få vellønnede
jobs.

1095

Det er forudsætningen for, at vi kan række en hjælpende hånd til de mennesker i
vores land, som ikke kan selv.

1100

Jeg indledte med at tale om det forfærdelige terrorangreb på den danske
ambassade i Pakistan og om de knap 700 unge danske mænd og kvinder, der i
1105 dag fejrer Grundlovsdag i Afghanistan, hvor de kæmper mod terror og for
frihed.

1110

Der er også danske soldater i andre dele af verden. Faktisk har det danske forsvar
lige nu 1400 soldater udstationeret i fremmede lande.

1115

Jeg synes, vi herfra skal sende dem en hilsen.

1120

Jeg synes, vi herfra skal sige dem tak.

1125

Tak, fordi I har taget det personlige ansvar alvorligt.

1130

Tak, fordi I kæmper for frihed og demokrati så langt væk hjemmefra.

1135

Tak, fordi I kæmper for, at vi kan leve i frihed og tryghed.

1140

Vi er alle meget stolte af jer, og vi tænker på jer her under bøgekronerne i det danske.

1145

God Grundlovsdag!

1150

Kilde

Manuskript tilsendt fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

1155

Tags

Det Konservative Folkeparti, Grundlovstale

Relateret

Bendt Bendtsens grundlovstale
5. juni 2004

1160

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/bendt-bendtsens-grundlovstale-2008>

1165

1170

1175

1180

1185

1190

1195